

Om småfolk, gengångare och annat oförklarligt

BOK: Spökhistorier
REDAKTÖR: Tomy Karlsson
ILLUSTRATIONER: Nils Huldén
FÖRLAG: Oy Litorale Ab
CIRKAPRIS: 26 euro

BÖCKER

Många är de slott och herrgårdar som sägs ha sitt eget spöke. Fagervik gård i Ingå har sin Blå damen, Svartå slott i Karis har utöver den Grå damen otaliga andra spöken. På Irjala gård i Vichtis finns det fyra spöken, ett av dem är Vita frun. På Kapellbacken vid Sjunby slott härjar Hampten – han går omkring med huvudet under armen.

Ser man dylika märkliga ty-

per eller saker som rentav flyttar sig själva, kan man välja att försöka hitta en logisk förklaring eller godta att allt inte går att förklara.

EN SOM fascinerats av spökhistorier i Svenskfinland är **Tomy Karlsson** i Hangö. I slutet av 1990-talet var han värd för programserien Spökhuset i Radio Vega. Nu har Pekka Barcks förlag Litorale gett ut en liten intervjubok med en mängd historier om spöken baserade på Tomy Karlssons programserie.

I boken presenteras bakgrunden till spökerna, vem de kan tänkas vara och varför de efter sin död inte funnit ro. Här finns människor som sett saker som de absolut vill ha en redig och förnuftig förklaring till – och här finns de som varit skeptiska men efter sina upplevelser valt att tro att det finns dimensioner utöver den vi lever i i dag.

I SLUTET AV den stundtals nervpirrande boken ger folklivsforskarna Carola Ekrem och Meta Sahlström, vetenskapsfilosofen Hans Rosing samt psykiater Kaj

Palmgren sina synpunkter på hur spöklika upplevelser uppkommer och varför. Kaj Palmgren säger i boken att han utgående från sin utbildning och sina tankar kring neurofysiologi kan förklara till synes oförklarliga ting:

– Det är inte med ögonen vi ser, lika lite som det är med våra öron vi hör. Vi hör med hjärnan och vi ser med hjärnan. Med ögonen tar vi emot ljusimpulser från vår omvärld och från ögonen transporteras impulserna till hjärnan. I hjärnan sker någonting som gör att hjärnan uppfattar det som vi ser omkring oss. Hjärnan fungerar lite som en radar.

Kaj Palmgren tror inte det är fråga om en sjukdom att uppleva spökerier av olika slag.

– Steget från detta till en psykiatrisk sjukdom är mycket långt, slår han fast.

TOMY KARLSSONS Spökhistorier har en geografisk spridning från östra Nyland till västra Nyland och uppåt längs kusten via Åland och Åboland till Österbotten.

JOHANNA LEMSTRÖM

Johanna Barbara (f. Hisinger) tog ut skilsmässa från Johan Fredrik Aminoff. Det var mycket ovanligt på 1700-talet. Hennes familj avvisade henne och hon flyttade till Frankrike där hon gifte om sig. Men inte ens vid sin död fick hon återvända för att begravas i familjegraven i Fagervik. Nu går hon igen som Blå damen i Fagerviks huvudbyggnad.

ILLUSTRATION: NILS HULDÉN